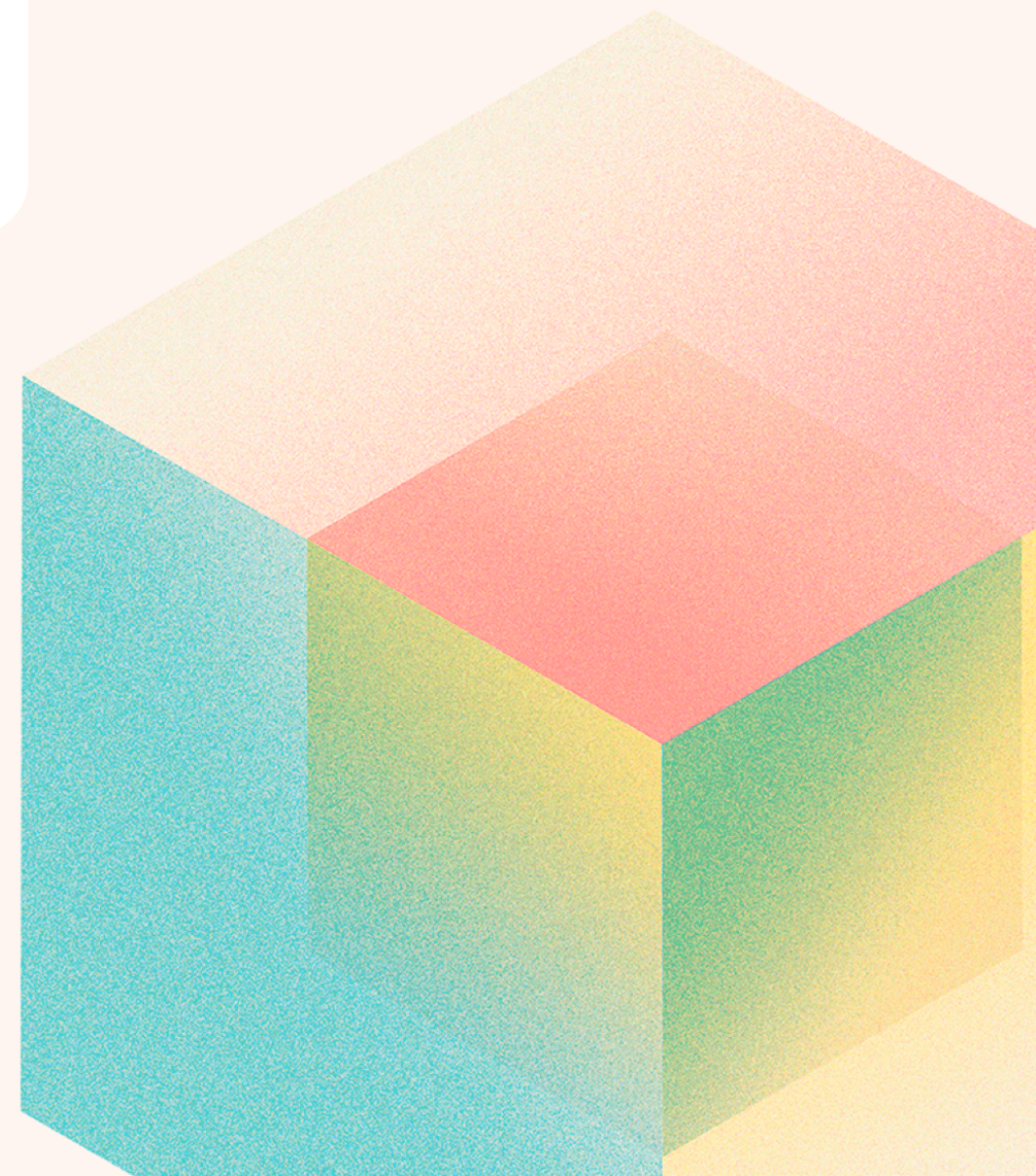

Compareixença

Sr. Landry Riba
Secretari d'Estat per a les
Relacions amb la UE

Comissió Legislativa de
Política Exterior

19 de maig del 2025

Per què cal un Acord d'associació

Relacions internacionals centrades en els països veïns

Dependència de les relacions amb els veïns, degut al pes relatiu d'Andorra en el context internacional.

01

Escassa diversificació

Economia fortament centrada en els serveis, amb escassa diversificació sectorial deguda a la manca d'homologació tècnica

04

Estancament

Sectors econòmics estables, però amb poca variació i creixement limitat.

02

PIB poc estable

Comportament poc estable de la tendència del PIB.

05

Vulnerabilitat

Alta vulnerabilitat davant crisis i canvis conjunturals.

03

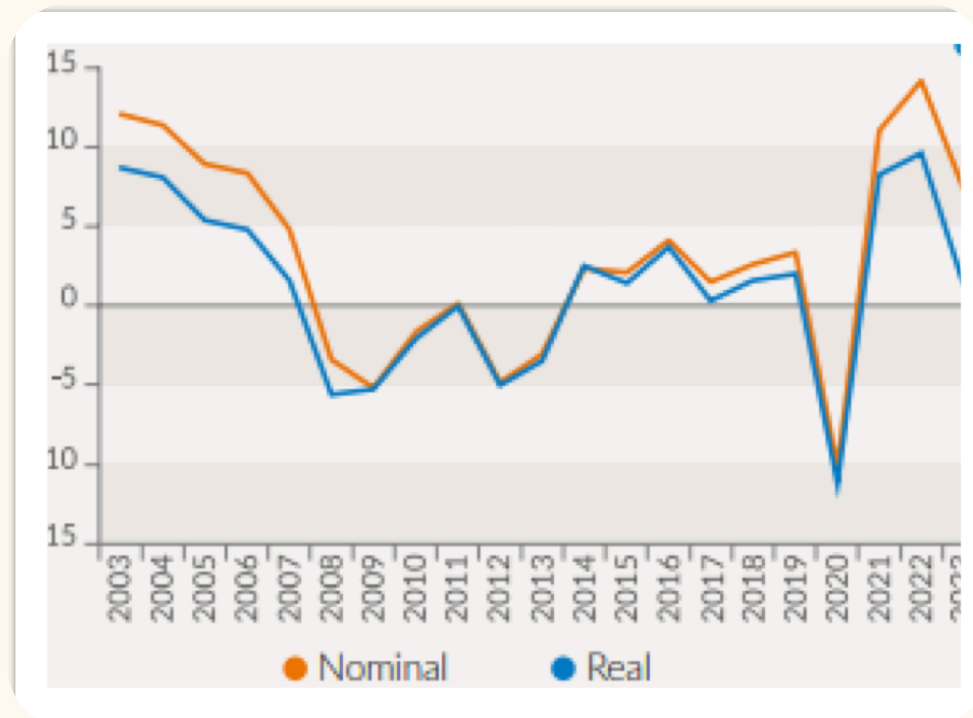
Estudis

Diversos estudis encarregats entre el 2000 i el 2024 ho avalen.

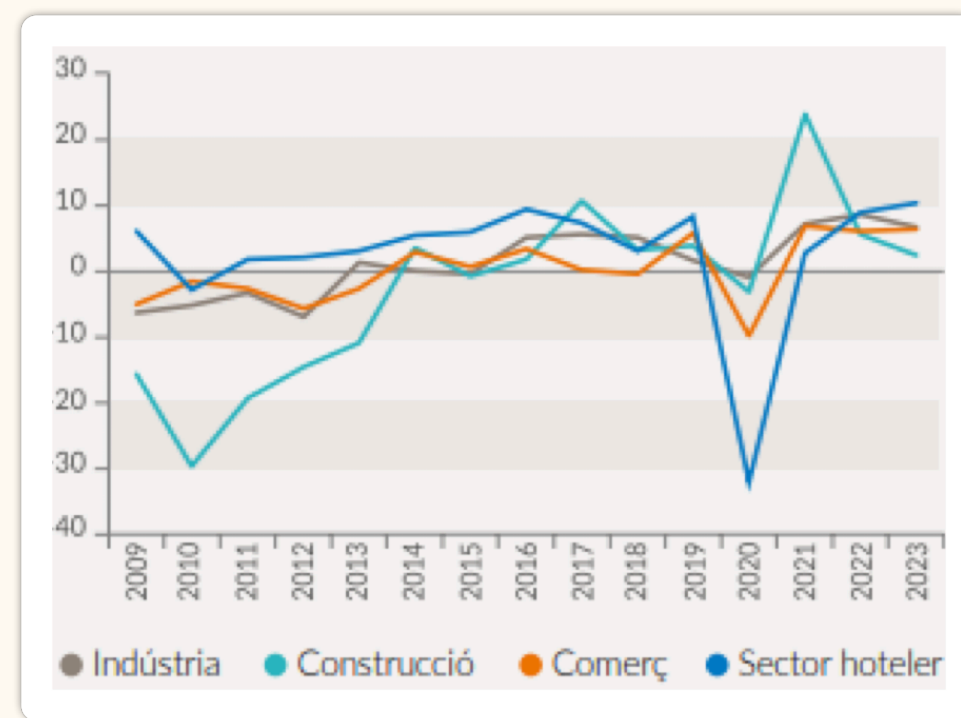
06

Evolució del PIB a Andorra

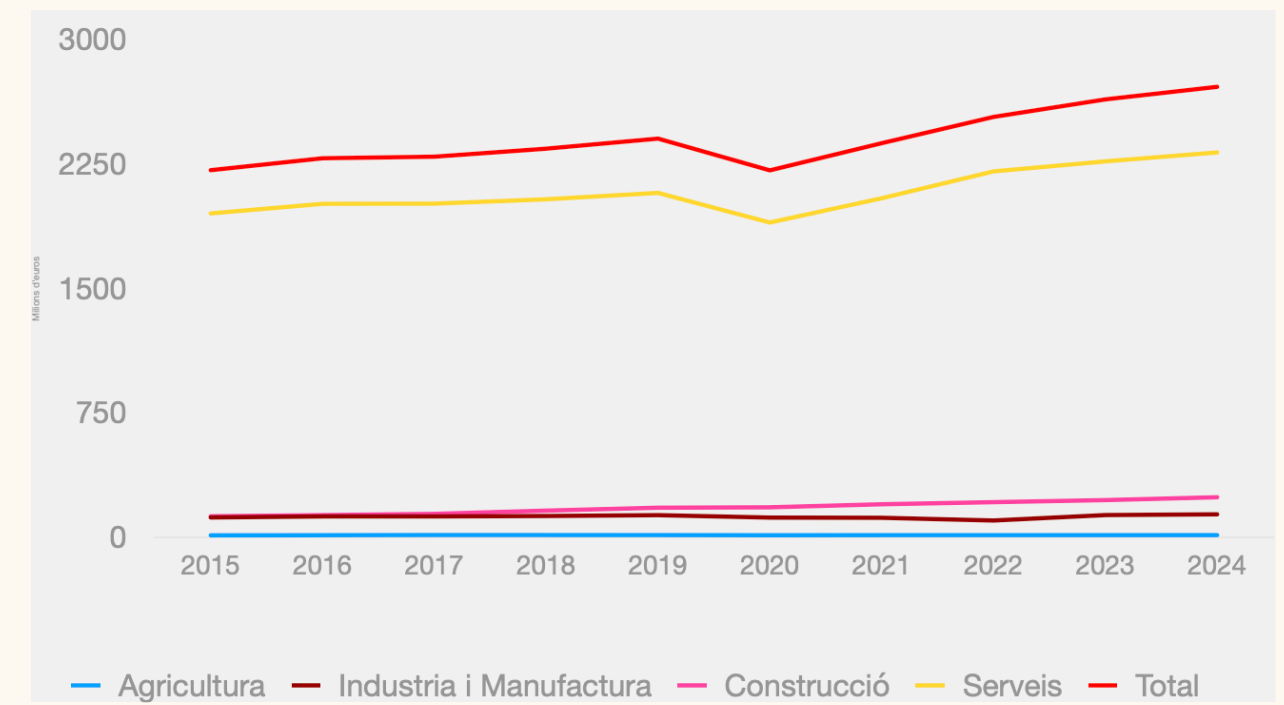
Evolució PIB

Evolució PIB per sectors

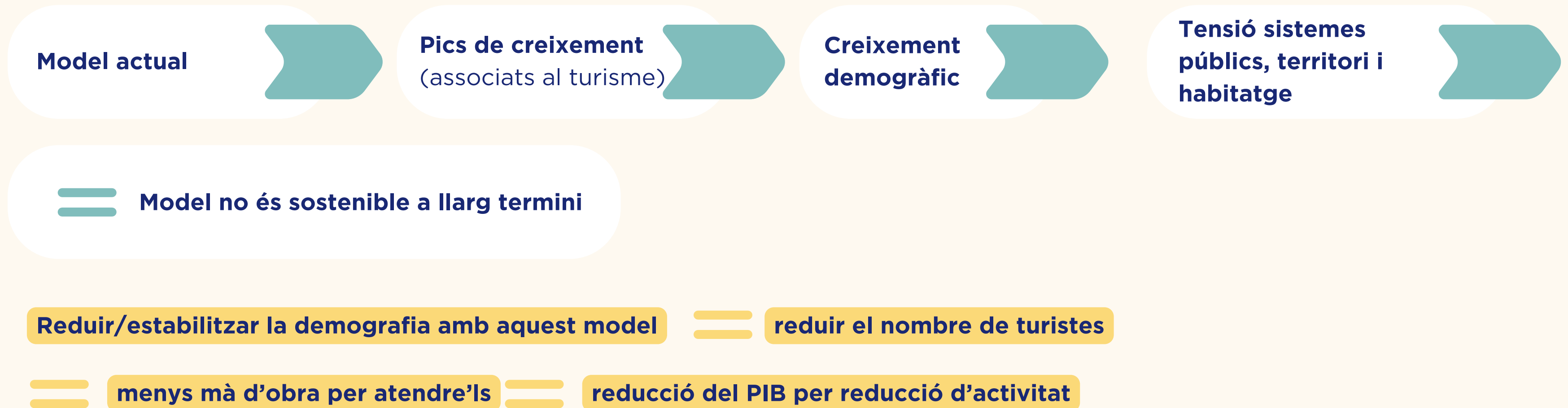

VAB per sectors

Diversificació de l'economia = seguretat jurídica + ampliació del mercat

Model actual i factors limitadors del canvi

- Per tenir menor dependència del sector turisme/comerç calen altres activitat que aportin valor afegit (increment del PIB per càpita) i que requereixin menys recursos.
- La situació actual (status quo) no permet sortir del model tradicional.
- L'Acord d'associació té per objectiu fer possible la diversificació econòmica
 - diversificació econòmica = seguretat jurídica + ampliació mercat
- L'Acord d'associació acompanya l'homologació tècnica d'un increment dels drets individuals i de les empreses i de la llibertat d'elecció.

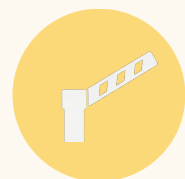
Els límits de no formar part del mercat interior

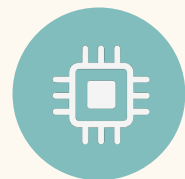
- **Projectes en certs sectors (tan d'empreses andorranes com foranes) no s'han materialitzat** perquè s'ha de tenir part de la producció, elaboració o transformació del producte a la UE (costós econòmicament i feixuc administrativament) si es vol poder exportar bens i/o serveis.

- Andorra te l'oportunitat de tenir petites **produccions d'alt valor afegit inserides en la cadena de valor** de la UE però sols és possible formant part del mercat interior (sectors tecnològics, biotecnologia, tecnologia mèdica, tecnologia de l'esport....).

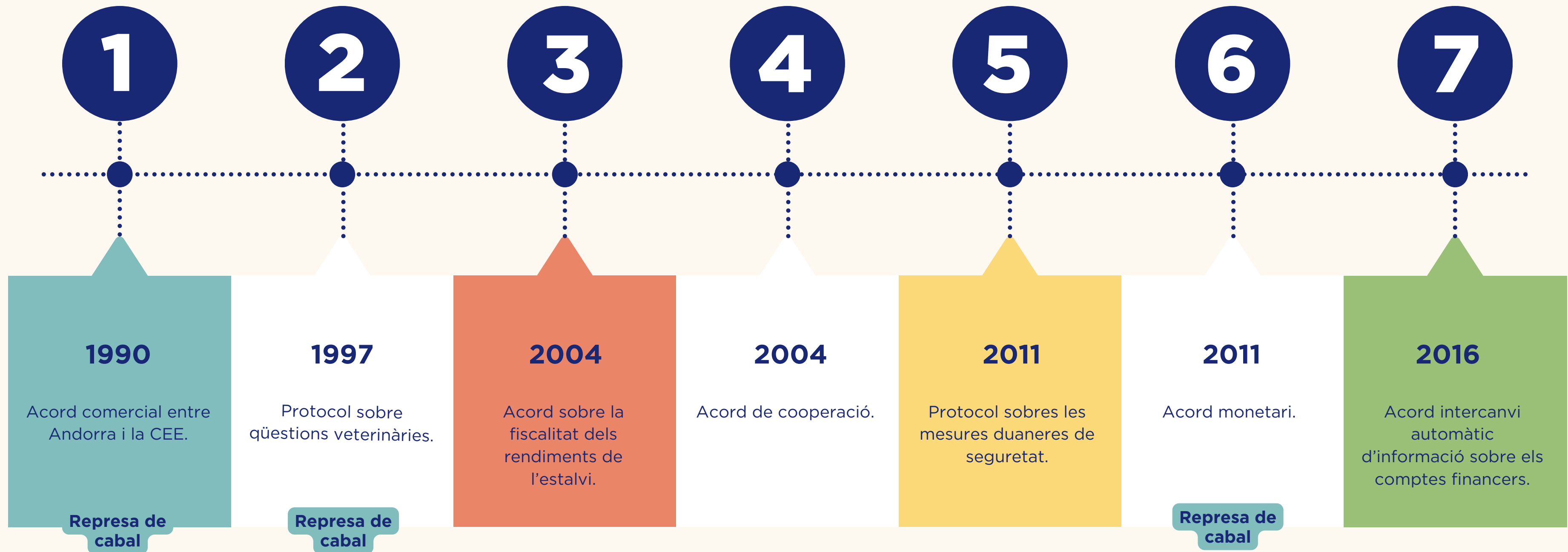
- La duana és una barrera “administrativa” molt salvable. **La veritable dificultat és la manca d'homologació tècnica.**

- Exemples:
 - Sector biotecnologia: manca d'homologació = pèrdua de competitivitat. **Empreses actuals marxaran sense Acord.** S'afegeix la dificultat de no poder accedir a finançaments europeus.
 - Sectors tradicionals: **manca d'homologació** = no re-exportació = opcions de negoci limitades (ex. venda on-line i distribució fora d'Andorra, etc).

Les relacions entre Andorra i la UE

35 anys de confiança mútua

Opcions de relació entre Andorra i la UE que s'han analitzat (2010-2014)

Status Quo

01

Restrictiva, provoca inseguretat jurídica i genera costos addicionals.

Acords bilaterals

02

Parcial, genera inseguretat jurídica, gestió complexa.

Adhesió a la UE

03

No és realista, comporta inconvenients institucionals.

Participació a l'EEE

04

Cal una adhesió prèvia a la UE o a l'EFTA.

Acord d'associació

05

Opció considerada com a més viable per part d'Andorra i de la UE.

Conclusions del Consell de la UE (2013)

3. En ce qui concerne les relations futures, le Conseil, se fondant sur l'analyse et les recommandations figurant dans le rapport susmentionné de la Commission, affirme que la négociation d'un ou de plusieurs accords d'association est considérée comme l'option la plus viable pour renforcer les relations de l'UE avec l'Andorre, Monaco et Saint-Marin. Le champ d'application et le contenu de ce ou ces accords devraient répondre aux exigences de l'UE et, dans le même temps, prendre en compte la situation particulière de chacun des trois pays, conformément à la déclaration concernant l'article 8 du TUE.

Estructura de l'Acord

Disposicions generals comunes per Andorra i San Marino i la UE.

ACORD MARC

- **Disposicions generals:** Marc institucional, les quatre llibertats de circulació del mercat interior, polítiques horitzontals, cooperació fora de les quatre llibertats, etc. + Declaracions
- **7 Protocols marc** que regulen aspectes concrets de l'Acord que són transversals o necessiten més detall (acords existents, cooperació estadística...).

Adaptacions a les especificitats del país.

PROTOCOLS PER PAÍS

Recull i adapta els acords anteriors amb la UE.

ANNEXOS

Llistat de les normes europees i adaptacions acordades.

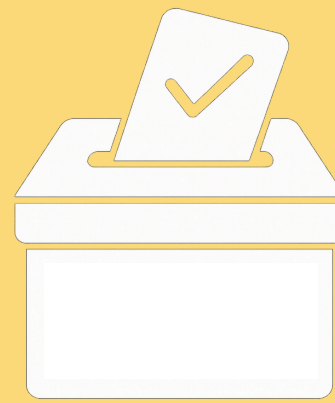

ELS ANNEXOS : ÀMBITS I CABAL COMUNITARI A INCORPORAR

Qüestions veterinàries, fitosanitàries i de seguretat alimentària ANNEX I	Normes tècniques dels productes ANNEX II	Responsabilitat dels productes ANNEX III	Energia ANNEX IV	Lliure circulació de treballadors ANNEX V	Seguretat social ANNEX VI	Reconeixement de qualificacions professionals ANNEX VII
Dret d'establiment ANNEX VIII	Serveis Financers ANNEX IX	Serveis en general ANNEX X	Serveis de com AV i societat de la informació ANNEX XI	Lliure circulació de capital ANNEX XII	Transport ANNEX XIII	Competència ANNEX XIV
Ajudes d'Estat ANNEX XV	Contractació Pública ANNEX XVI	Propietat intel·lectual ANNEX XVII	Salut, seguretat en el treball, dret laboral i igualtat de tracte ANNEX XVIII	Protecció del consumidor ANNEX XIX	Medi Ambient i Clima ANNEX XX	Estadística ANNEX XXI
Dret de societats ANNEX XXII	Duana ANNEX XXIII	Agricultura ANNEX XXIV	Comerç ANNEX XXV			

Seqüència de conclusió d'un Acord internacional subscrit per la UE

Regulació del referèndum

Objectiu:

Garantir el desenvolupament adequat del referèndum i les atribucions als òrgans constitucionals.

Desplegament reglamentari:

Alguns dels aspectes que regula són: dret de sufragi, convocatòria, participació, subvencions, llistes, pregunta, procediment de celebració, condicions de la campanya, escrutini, etc.

Principal legislació nacional vinculada:

- Constitució.
- Llei de partits polítics i finançament electoral.
- Llei del règim electoral i del referèndum.

Rèplica de l'operativa existent en les eleccions generals:

Modalitats de vot, requisits de formalització, propaganda electoral, col·legis i meses electorals, subvenció i fiscalització als partits i grups d'electors.

Treballs de preparació per la implementació

Planificació de la represa del cabal

Treballs de preparació per la implementació

Actes a reprendre i tràmits parlamentaris

Directives	Reglaments	Decisions	TOTAL	Soft Law	EUTIAS	TOTAL
412	2.363	1.208	3.983	412	474	4.869

Una norma europea

Tràmit parlamentari.

20% via acords ja vigents (Comercial, Veterinari, Monetari).

Part important del cabal ja s'aplica de manera subsidiària (ex. normativa seguretat industrial o alimentària).

80% cabal són normes molt tècniques (ex. materials de construcció, additius alimentaris...) i ja es reprenen de manera directa.

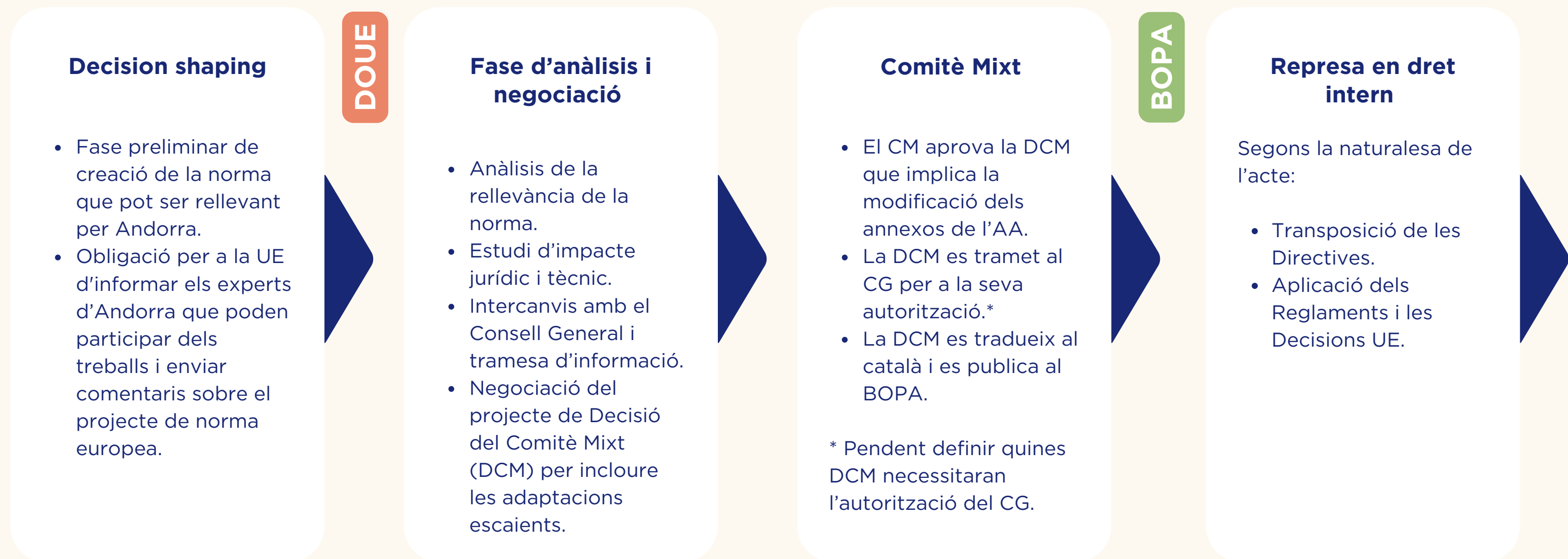
Amb una llei o reglament es poden agrupar diversos actes normatius europeus (ex: Reg. d'ús de productes fitosanitaris)

L'aplicació de certs actes ja està delegada als Estats membres (ex. controls sanitaris als punts de control fronterers).

Els 3.983 actes corresponen, aproximadament, a menys de 70 noves lleis
(a distribuir segons els períodes transitoris previstos en l'Acord)

Treballs de preparació per la implementació

Procediment de la represa del cabal (I)

Treballs de preparació per la implementació

Procediment de la represa del cabal (II)

Treballs de preparació per la implementació

Recursos humans i tecnològics

Pressupost 2025

(S'han incorporat les necessitats per la possible implementació)

- Recursos humans
- Gestor de processos d'Afers Europeus
- Traducció

Redacció Llei represa del cabal

(en curs)

S'està treballant en l'arquitectura de la Llei de represa del cabal (aprovació vinculada a la ratificació de l'AA).

Preparació de les noves estructures administratives oficials

(en curs)

De manera simultània a la preparació dels textos legals vinculats.

Treballs de preparació per la implementació

opentext™

Inicieu la sessió per continuar a AppWorks Resource

Nom d'usuari

Contrasenya

Inicia sessió

HEU OBLIDAT LA CONTRASENYA

Represa del cabal

Represa del cabal > Norma UE

Accions Assignar Pausar Confirmar canvis

Metadades Fitxa descriptiva Fitxa d'impacte Documents

Terminis Comentaris

Titul

NORMAUE1604

Codi CELEX

32021R1060

Enllaç Diari Oficial de la UE

http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/corrigendum/2023-04-05/oj

+

Accions

Represa del cabal

Fase preliminar Normes UE Normes AND Totes meves normes Totes les normes DCM

Tipus	Títol	Títol en català	Codi CELEX	Tipus de Norma	Estat	Data de cr...	
☐	Directiva 2014/24/UE del ...	Directiva 2014/24/UE del ...	32014L0024	Directiva	Pendent Aprovació del Pr...		
☐	Directiva (UE) 2018/2002 ...	Directiva (UE) 2018/2002 ...	32018L2002	Directiva	Pendent Aprovació del Pr...		
☒		Llei 0001/2024 de represa...	AD 0001/2024	Altres	Pendent Aprovació Conse...		
☐	Reglamento (UE) 2019/94...	Reglament (UE) 2019/941 ...	32019R0941	Reglament	Pendent Aprovació del Pr...		
☐	Reglamento Delegado (UE)...	Reglament Delegat (UE) n ...	32014R0665	Reglament delegat	En Anàlisi		
☐	Reglamento (CE) n° 34/20...	catalan	32006R0034	Reglament	Cancel·lat		
☐	Directiva 2004/38/CE del ...	Directiva 2004/38/CE del ...	32004L0038	Directiva	En Anàlisi		
☐	Norma UE	TESTVILT		--	En anàlisi	8/4/2025	
☐	Norma AND	TestVilt		--	En anàlisi	8/4/2025	
☐	Norma UE	Rectificatif au règlement (...)	NORMAUE1604	32021R1060	Recomanació	En anàlisi	16/4/2025
☐	Norma AND		NORMAAND1604	Reglament	En anàlisi	16/4/2025	
☐	Norma UE	Reglamento (UE) 2024/16...	Reglamento (UE) 2024/1689	32024R1689	Reglament	En anàlisi	22/4/2025

Crea Nova Entrada

☐ Decision Shaping

☐ Norma UE

☐ Norma AND

Codi CELEX

Enllaç CELEX

Data de la norma

24/4/2025

Referència gestor docs

Títol en català

Títol

Enllaç

Paraules Clau

Descripció

Crea Cancel·la

Impactes de l'Acord d'associació en els drets de la ciutadania

IMPACTES POSITIUS		IMPACTES NEGATIUS
Drets i llibertats	Principi de no-discriminació.	Impossibilitat de crear norma amb una discriminació positiva i exclusiva per andorrans (en els àmbits d'aplicació de l'Acord)
	Major cohesió social (flexibilització criteris reagrupament)	
	Possibilitat de residir, estudiar, treballar o jubilar-se a la UE.	
Mobilitat laboral i oportunitats	Reconeixement titulacions acadèmiques.	
	Reconeixement experiència professional.	
	Accés a intercanvis, pràctiques i feina a la UE (EURES).	
Drets socials	Manteniment de les prestacions socials actuals.	
	Targeta sanitària europea i exportació de prestacions socials.	
	Creació del permís parental i d'un mecanisme de protecció salarial.	
Estàndards laborals	Ampliació del permís per la cura de familiars.	
	Igualtat d'oportunitats i reducció de la interinitat de llarga durada.	
	Regulació de la formació en horari laboral.	
	Millores en els contractes laborals.	
	Regulació del treball temporal i dels contractes de menors.	
Recerca i programes europeus	Accés a projectes, programes, activitats i intercanvis en àmbits com educació, joventut, salut i política social (FSE+, Cos Europeu de Solidaritat, Ciutadania i Dret).	

Impactes sobre els sectors estratègics

TABAC

1

L'Acord d'associació inclou el tabac al règim d'Unió Duanera amb una transitòria de 30 anys:

- Permet assegurar que el sector del tabac (sector colliter + sector industrial) disposa de temps suficient (període transitori de 30 anys) per reconvertir les seves activitats davant de l'escenari actual de disminució progressiva del consum i, en conseqüència, de la fabricació i del cultiu d'aquesta planta.

2

Reducció dels ingressos per l'Estat, a partir de l'any 7 (també sense AA. Segons AR+I, quedarà compensat per l'augment de l'activitat empresarial).

3

Previsió de pèrdua de llocs de treball a llarg termini (també sense AA. Disposem de temps per plantejar l'acompanyament necessari).

4

L'Acord d'associació no permetrà que els fabricants de productes del tabac puguin comercialitzar **cigarretes amb aromes** (per exemple, tabac mentolat), ja que es considera que aquests productes inciten al consum de tabac i perjudiquen la salut pública (també sense AA)

Impactes sobre els sectors estratègics

TURISME I COMERÇ

1

S'eliminen les traves tècniques a la exportació o re-exportació de productes.

2

Les franquícies actuals de l'Acord comercial es consoliden a través de l'Acord d'Associació.

3

S'ncorporen els productes agrícoles a la unió duanera, exclosos a l'Acord comercial del 90.

4

Es millora la protecció del consumidor i la vigilància del mercat.

5

En formar part del mercat únic europeu, **s'eliminaran moltes de les traves** que pateixen alguns sectors comercials amb proveïdors de la UE (ex. dificultats actuals per als bens de doble ús).

6

Més facilitats per contractar personal qualificat europeu a través dels mecanismes de cooperació (per exemple la borsa de treball EURES).

L'establiment de comerços i empreses estrangeres és possible des del 2012. L'Acord no implica cap canvi.

Impactes sobre els sectors estratègics

TELECOMUNICACIONS

1

El mercat de les telecomunicacions d'Andorra ha de quedar **liberalitzat al cap de set anys** de l'entrada en vigor de l'Acord (si escau, segregació d'Andorra Telecom i llei específica).

2

L'Acord preveu que als set anys de l'entrada en vigor, **les tarifes d'itinerància (roaming) hauran de ser les regulades per la UE**, tant per les persones que visitin Andorra com per als residents d'Andorra que es desplacin a la UE. Aquesta convergència comportarà menys ingressos que els actuals però es tracta de la tendència natural. L'AA no provocarà un efecte traumàtic.

Impactes sobre els sectors estratègics

SECTOR FINANCER

1

Permet al sector financer andorrà (banca, assegurances i gestors de fons d'inversió) **participar al mercat interior de la UE de manera progressiva i escollint l'ordre d'obertura dels segments**. Tindran fins a quinze anys per fer les reformes necessàries.

2

Reforça la confiança en el sistema financer andorrà.

3

Obre oportunitats de diversificació importants i immediates als sector de la gestió i la comercialització de fons d'inversió.

4

Permet iniciar línies de discussió bilaterals que obrin l'accés dels bancs andorrans a **mecanismes de liquiditat** reservats avui dia als bancs de l'Eurosistema.

Impactes sobre els sectors estratègics

CONSTRUCCIÓ

1

Possibilitat de treballar i presentar-se als concursos públics dels estats europeus en les mateixes condicions que les empreses nacionals (i vice-versa).

2

Més facilitats per a contractar personal qualificat europeu, a través dels mecanismes de cooperació establerts.

3

Empreses externes poden venir a oferir els seus serveis amb més facilitat que actualment, quedant sotmeses als controls in situ:

- Ex-post enlloc d'ex-ante
- Majors mecanismes de vigilància del mercat
- Major protecció del consumidor

Impactes sobre els sectors estratègics

PROFESSIONS REGULADES

1. **Més facilitats a l'hora d'oferir serveis** a països de la Unió Europea.
2. La reciprocitat garantida **elimina la discriminació per raó de nacionalitat**.
3. Accés a les **licitacions del mercat únic**.
4. Accés a grups i **comitès d'experts** europeus.
5. Possible **augment de la competitivitat** en aquells sectors en els que el mercat ho permet:
 - Marc normatiu més reforçat per als professionals liberals.
 - Major vigilància del mercat
 - S'està treballant en un acompanyament a les empreses i professionals
6. Accés a **mecanismes de resolució de disfuncions** administratives (IMI, SOLVIT).
7. Accés a la **borsa de treball EURES** per trobar o oferir perfils especialitzats.
8. La **creació de nous sectors d'activitat** i la dinamització de l'economia propiciaran noves oportunitats de negoci per als professionals titulats (ex. Liechtenstein, Islàndia, Malta, Xipre)
9. Possibilitat de **participar en projectes amb finançament europeu** i de beneficiar-se dels programes europeus dels quals Andorra formi part.

De mites a certeses

Circulació de persones: Andorra ha estat tractada igual que San Marino o Liechtenstein i les solucions diferents responen a realitats diferents.

Andorra pot limitar la **inversió estrangera** en immobles.

No es pot renegociar. El text ha sortit de la taula de negociació (Comissió). Caldria un nou mandat (del Consell i per unanimitat, no d'Andorra ni de la Comissió Europea).

Qui interpreta la norma UE en darrera instància és el **TJUE**, sempre.

El Consell General, el Govern, els Comuns, les empreses públiques i tot el cos de treballadors públics tenim la **capacitat de gestionar l'Acord**, sense cap dubte.

L'Acord cedeix competència legislativa en certs àmbits, però **no perdem sobirania**. Andorra seguirà decidint el seu rumb, les seves seves polítiques. L'Acord es un **guany de drets i de llibertat de decidir** sense precedents.

L'Acord no suposa haver d'aplicar 6.000 lleis andorranes (cf: comunicat de Concòrdia del 24/04/2025).

**Gràcies per la vostra
atenció**

**Secretaria d'Estat per a les
Relacions amb la Unió Europea**

